

babizňa s už neproduktívnym sufixom stratilo augmentatívnu platnosť (na rozdiel od slova *babisko*). Sú len pejoratívne. Slová *dobráčisko*, *dobrotisko*, *človečisko*, *Slováčisko* nemajú význam pejoratívny, lež zlepšujúci (porov. Smiešková, 1956, s. 80). Z dialektových variantov je zaujímavá augmentatívna prípona *-iščo* (*obrovský domiščo*, *Jožiščo jeden hmsný...*) v západoslovenských nárečiach (napr. hlohovské, trnavské nárečia), ktorá je prakticky formálne zhodná s ruským augmentatívnym sufixom *-išče* (*domišče*, *ručišče*). Slová s touto príponou sú silne expresívne pre ich citový náboj, ktorý je prevažne výrazom záporného citového hodnotenia podávateľa reči. V ostatných slovanských jazykoch je situácia podobná ako v slovenčine; existuje tam niekoľko (málo) pomerne vysokoproduktívnych sufixov (napr. *-išče*, *-ina* v ruskom jazyku). Určitou výnimkou sú srbský a chorvátsky jazyk, v ktorých existuje 21 takýchto sufixov (*-ina*, *-etina*, *-čina*, *-uljina*, *-čaga*, *-urina*, *-urda*, *-dura*, *-uža*, *-eskara*, *-ovište*, *-osija*...) (porov. Petronijević, 1992, s. 170).

Názor slovenských germanistov, že v nemčine neexistujú augmentatíva, vyplýva z jazykovednej diskusie v Nemecku, kde sa ich existencia až do druhej polovice sedemdesiatych rokov neuznávala, resp. bola spornou, a tým aj systematicky zanedbávanou. To sa potom odrážalo v lexikografickej a encyklopedickej praxi, kde sa slová augmentatívum, augmentácia ako heslo takmer vôbec nenachádzali.

Na ilustráciu uvedieme niekoľko príkladov encyklopedickej literatúry a slovníkov, pretože práve v nich by sa mal odrážať istý konsenzus lingvistiky, ak vôbec nejaký existuje.

Terminologické slovníky, encyklopédie, kde sa termín augmentatívum neuvádza vôbec: *Wörterbuch grammatischer Termini* (1976); *Moderne Linguistik: terminologie/bibliographie* (1974);

Linguistisches Wörterbuch (1976); *Linguistische Grundbegriffe* (1975); *Lexikon der germanistischen Linguistik* (1980).

V ďalších uvedených slovníkoch sa termín augmentatíva síce uvádza ako heslo, avšak ako jav typický pre románske jazyky a ruštinu (teda ani nie slovanské jazyky). Ide o *Handbuch der Linguistik. Allgemeine und angewandte Sprachwissenschaft* (1975); *Linguistisches Wörterbuch* (1978); *Metzler Lexikon der Sprache* (1993); *Sprachwissenschaftliches Lexikon* (1988).

„Zatiaľ čo nemčina má iba dva deminutívne sufixy *-len*, *-chen*, v južných románskych jazykoch sú deminutívne a augmentatívne prípony omnoho bohatšie vyvinuté“ (*Handbuch der Linguistik*, 1975, s. 566). Odhliadnuc od sporného tvrdenia, že v nemčine existujú len dve deminutívne prípony, vyplýva z toho, že augmentatíva ako samostatná vrstva slov slovnej zásoby nemčiny neexistujú. V *Metzler Lexikon der Sprache* (1993) sa na s. 70 píše: „Augmentatívum – amplifikatívum, zveličujúca forma – denominálna odvodenina na označenie zväčšenia, resp. zveličenej formy entity, ktorá sa označuje v kmeni slova, napr. tal. *casone* (veľký dom) ku *casa* (dom), alebo rus.

domišče ku dom. Je protikladom k deminutívum, ktoré sa vyskytujú v jazykoch častejšie ako augmentatíva.“

Ako jediná encyklopédia jazykovedy uvádza termín augmentatívum resp. augmentatívna slovtvorba (*Augmentativbildung*) pre nemčinu *Lexikon der sprachwissenschaftlichen Termini* (1990). V hesle *Augmentativbildung* sa hovorí: „V nemčine sa používa tento termín pre veľké množstvo emocionálne podfarbených prefixoidov, ktoré slúžia predovšetkým na zosilnenie výrazu u mládeže. Napr. *Riesen-*, *Spitzen-*, *Bomben-*, *Höllen-*, *Mords-*, *Pfunds-*, *stock-*, ...Obsah vyjadrený v kmeni možno stupňovať aj predložkami *Un-menge*, *urplötzlich*, *erz-reaktionär*“ (s. 111).

Po prvom zhrnutí možno konštatovať, že v doterajšej jazykovednej literatúre s výnimkou Bußmannovej (*Lexikon der sprachwissenschaftlichen Termini*, 1990) je definícia augmentatív ako samostatného slovtvorného radu so sémantickou charakteristikou „veľký, veľmi veľký“ + emocionálny citový postoj, resp. hodnotenie“ založená na nasledujúcich dvoch dôležitých aspektoch:

1. augmentatíva sú slová, lexémy, ktoré vznikajú denominálnym, resp. deadjektívnym odvodzovaním pomocou určitých sufixov;
2. tvoria sufixálny slovtvorný pendant ku deminutívum.

Isté uvoľnenie takto striktno chápaných klasifikačných kritérií znamená vyjdenie reprezentatívnej, niekoľkozväzkovej knižnej publikácie *Deutsche Wortbildung. Typen und Tendenzen in der Gegenwartssprache* (1973, 1975, 1978). Tu (s. 135–153) možno nájsť celkom podrobne celý systém nemeckej augmentatívnej slovtvorby podstatných mien: „Kompozitá tohto druhu tvoria protikategóriu ku deminutívum. Na ich označenie sa najlepšie hodí termín „augmentatív“, ktorý je zaužívaný najmä v románskej literatúre. Tento termín má v prvom rade (ako jeho protipól deminutívny - deminutívum) uľahčiť všeobecnú orientáciu vzhľadom na jazykovú komparáciu. Kto ho definuje analogicky ku deminutívu, rozumie pod ním slovtvornú skupinu so sémantickými znakmi 'veľký, silný', ktoré sú často doplnené dodatočnými komponentami hodnotenia, zaujatia, osobného stanoviska alebo osobnej účasti“ (s. 136).

Čisto formálne ide vo väčšine prípadov o kompozitá, ich determinujúce prefixoidy už nie sú homonymnými názvami, ale slúžia ako odvodzovacie prefixy.

Vnútronemecká diskusia na tému augmentatíva, augmentatívna slovtvorba, jej dôsledky a súčasné presunutie uhlu pohľadu zo slovtvorného na funkčno-sémantický aspekt sa asi najlepšie odrážajú v slovtvorbe súčasného nemeckého jazyka W. Fleischera *Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache* (1983) a v jej najnovšej prepracovanej verzii *Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache* (1992). Zatiaľ čo v slovtvorbe z r. 1983 sa augmentatíva ako samostatná slovtvorná trieda nevyskytujú, v najnovšej